

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ivanky Havlíkové a soudkyň JUDr. Naděždy Řehákové a Mgr. Ing. Silvie Svobodové ve věci

žalobce: **Mgr. A.L.**,
se sídlem xxx
zastoupen Mgr. Martinem Pujmanem, advokátem
se sídlem Jugoslávská 620/29, Praha 2

proti

žalované: **Česká advokátní komora**
sídlem Národní třída 16, Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí odvolací kárné komise České advokátní komory ze dne 24. 3. 2022, sp. zn. K 102/2020,

takto:

- I. Rozhodnutí odvolacího kárného senátu odvolací kárné komise České advokátní komory ze dne 24. 3. 2022, sp. zn. K 102/2020, se zrušuje a věc vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci náhradu nákladů v řízení ve výši 15 342 Kč do jednoho měsíce od právní moci rozsudku k rukám zástupce žalobce Mgr. Martina Pujmana, advokáta.

Odůvodnění:

I. Stručné vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání v záhlaví uvedeného rozhodnutí odvolací kárné komise České advokátní komory (dále jen „žalovaný“), kterým bylo podle § 32 písm. c) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 244/1996 Sb., kterou se stanoví podle zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii (dále jen „zákon o advokacii“ nebo „ZA“) kárný řád (dále jen „kárný řád“) zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí kárného senátu kárné komise České advokátní komory (dále též „prvostupňový orgán“ nebo „kárný senát“) ze dne 19. 2. 2021, sp. zn. K 102/2020, jímž byl žalobce uznán vinným kárným proviněním, spočívajícím v tom, že při poskytování právních služeb v řízení ve věci péče o nezletilé před příslušným obvodním soudem v Praze ve vyjádření ze

dne 16. 4. 2020 k návrhu matky na úpravu poměrů nezletilých dětí uvedl „...věci zabývá PČR, Krajské ředitelství hl. m. Prahy, 2. oddělení obecné kriminality SKPV, Kongresová 1666/2, Praha 4, neboť se jedná o závažnou trestnou činnost navíc spáchanou ve zločinném společném vícero osob včetně řidičského partnera dané advokátní kanceláře, jenž Mgr. XX dle jeho vlastního vyjádření na řešení kauzy manželů přidělil právě pro její „mediální potenciál“, jako i samostatné odvolání dané advokátní kanceláře coby právnické osoby.“ A dále uvedl: „...Tak tomu však není, neboť Mgr. XX hrozby ve spolupráci s matkou a JUDr. XX jednoznačně realizují, čímž svou trestnou činnost dokonávají“ (poznámka soudu-upraveno z důvodu anonymizace). Tedy při výkonu advokacie nepostupoval tak, aby nesnižoval důstojnost advokátního stavu a za tím účelem nedodržoval pravidla profesionální etiky a pravidla soutěže ukládající mu poctivým, čestným a slušným způsobem přispívat k důstojnosti a vážnosti advokátního stavu, a osočil jiného advokáta. Tím porušil § 17 zákona o advokacii ve spojení s čl. 4 odst. 1 usnesení představenstva České advokátní komory č. 1/1997 Věstníku, kterým se stanoví pravidla profesionální etiky a pravidla soutěže advokátů České republiky (dále jen „etický kodex“), a § 11 odst. 1 věty první etického kodexu. Za toto kárné provinění bylo žalobci uloženo kárné opatření v podobě pokuty ve výši 15 000 Kč a povinnost náhrady nákladů řízení 8 000 Kč. Žalovaný prvostupňové rozhodnutí potvrdil. Žalobce žalobou napadl i prvostupňové rozhodnutí.

2. Z odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí vyplynulo, že v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí žalobce namítal obdobně jako v podané žalobě, zejména nedostatečné hodnocení jeho jednání a nesprávné zjištění skutkového stavu, nedostatečné provedení důkazů, které navrhoval, nesoulad s rozhodovací praxí v obdobných věcech, výroky ve skutkové větě nemohl pronést vědomě nepravdivě, tj. jiného osočit, neboť tyto byly podloženy skutečnostmi uvedenými v odvolání. Žalobce tvrdil, že bez závažného důvodu jiného advokáta neoscočil a tudíž se kárného provinění nedopustil.
3. Žalovaný neshledal odvolání žalobce důvodným s tím, že kárný senát provedl dostatek důkazů pro posouzení toho, zda se skutek stal; pro prokázání existence skutku postačoval obsah vyjádření ze dne 16. 4. 2020 (dále jen „vyjádření“) a skutečnost, že v dotčeném období nebylo žádné pravomocné rozhodnutí soudu o trestné činnosti Mgr. XX a JUDr. XX. Skutečnosti, týkající se rozvodu manželů nebyl rozhodné. Žalobce nectil presumpci neviny, ve vyjádření se dopustil svého hodnocení údajné trestné činnosti, což je neslučitelné s předpisy České republiky. Žalobce nepopíral, že by vyjádření sepsal, pouze argumentoval, že jej sepsal v zastoupení klienta. Podle žalovaného to nemělo vliv na jeho kárné odpovědnosti. I v zastoupení klienta měl žalobce jako advokát striktně rozlišovat, co byly informace získané od klienta, aniž by je ověřoval, a co jsou advokátem ověřené informace. V každém případě se měl žalobce jako advokát vyvarovat porušení presumpce neviny. Povinnost advokáta bránit klienta všemi dostupnými prostředky zahrnuje povinnost bránit jej pouze prostředky zákonnými. Konstatování ve vyjádření není možné považovat za zákonnou obranu; jednalo se o osočení a svévolné hodnocení určitého jednání jako trestné činnosti. Žalobce měl případně poukázat na probíhající trestní řízení, nikoli jej doprovázet slovy o zločinném společném a dokonání trestné činnosti. Z kárné odpovědnosti se žalobce nemohl vyvinut tvrzením, že vyjádření napsal z pokynu klienta. Pokyny klienta nebyl vázán, neboť odporovaly právním či stavovským předpisům (§ 16 odst. 1 ZA). Kárné opatření považoval žalovaný za přiměřené a odpovídající závažnosti daného jednání; pokuta se pohybovala při dolní hranici sazby. Zákonem žalovaný shledal i uložení povinnosti k úhradě nákladů kárného řízení.

II. Žaloba

4. Žalobce v žalobě namítal nezákonnost a nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí a uváděl obdobně jako v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí.
5. V prvním žalobním bodě tvrdil nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů. Prvostupňové a napadené rozhodnutí obsahovaly pouze jeden odstavec týkající se hodnocení jednání žalobce. Ani jedno rozhodnutí neobsahovalo hodnocení znaku závažnosti ve smyslu § 32

odst. 2 ZA. Žalovaný měl přihlédnout nejen k významu chráněného zájmu, ale k následkům skutku, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k osobě kárně obviněného a míře jeho zavinění, přičemž hodnocení nebylo možné spojit pouze s jediným kritériem [srovnej *rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 25. 11. 2020, č. j. 9 As 77/2020 – 19*].

6. *Ve druhém žalobním bodě* žalobce namítal nesprávné právní posouzení věci.
7. *A. Porušení dosavadní rozhodovací praxe*
8. V rozporu s rozhodovací praxí se žalovaný nezabýval, zda se v konkrétním případě jednalo o vědomě nepravdivý výrok, a zda měl kárně obviněný, resp. jeho klient, závažný důvod a dostatek konkrétních a prokazatelných poznatků. V tomto ohledu žalobce odkázal na rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 4. 1998, sp. zn. K 3/97. Ke kárné odpovědnosti za osočení bylo dle žalobce nutné, aby znevažující výrok na adresu jiného advokáta pronesl při vědomí jeho nepravdivosti, nebo aniž by byl klientem zproštěn povinnosti mlčenlivosti apod. Z žádného ustanovení ZA a stanovských předpisů nevyplývá zákaz případně i kritických projevů na adresu jiného advokáta, pokud jsou autorem ctěna pravidla etického kodexu a tento je schopen v případě sporu prokázat jejich pravdivost (rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 1. 2014, sp. zn. K 28/2013).
9. *B. Nedošlo k vědomě nepravdivému osočení*
10. Žalobce měl dostatek podkladů pro své závěry, k tomu v žalobě podrobně popsal skutkové okolnosti, které vedly k sepsání vyjádření ze dne 16. 4. 2020, přičemž odkazoval na velké množství listinných důkazů, které navrhoval k provedení, a které byly založeny ve správním spise. Žalobce měl k dispozici listiny, z nichž plyne, že Mgr. XX, jako substituční zástupce JUDr. XX, v zastoupení manželky klienta žalobce, JUDr. XX, tomuto vyhrožovat „bulvarizací“ rozvodu manželství klienta žalobce, nepříjemností a délkou rozvodového řízení, a to již dne 29. 11. 2019. Pro vydírání ze strany Mgr. XX bylo policejním orgánem zahájeno trestní stíhání dne 29. 10. 2020, k oznámení klienta žalobce JUDr. XX ze dne 17. 12. 2019 (o čemž jmenovaný informoval také žalovaného). Ze strany manželky klienta žalobce byl klient žalobce osočen z domácího násilí; trestní řízení klienta žalobce bylo odloženo, když bylo prokázáno, že klient žalobce se v den, kdy mělo dle manželky klienta žalobce dojít k jejímu napadení, nezdržoval v její přítomnosti. Vyjádření ze dne 16. 4. 2020 shrnovalo dosavadní průběh okolností, sepsal je sám klient žalobce, což potvrdil v čestném prohlášení ze dne 15. 2. 2021. Žalobci se nepodařilo odradit klienta od formulace tohoto vyjádření.
11. *C. Nesprávné vyhodnocení okolností, při nichž došlo ke skutku*
12. Klient žalobce nemůže mít v civilním soudním řízení nižší standard ochrany, než nezastoupený účastník, byl oznamovatelem dle jeho názoru trestného jednání, kterým byl sám poškozen, měl právo na procesní obranu rovnocennou s účastníky civilního soudního řízení, kteří nebyli advokáty. Proti sobě stála hrozba realizace výhrůzek s dopadem do postavení klienta v majetkové i osobní rovině a potenciální osočení jiného advokáta, jehož dopad byl limitován okruhem účastníků řízení. Sám klient žalobce byl kárně obviněným v důsledku téhož skutku, řízení bylo vedeno pod sp. zn. K 103/2020. V tomto řízení bylo kárným žalobcem vysloveno, že klient žalobce mohl jednat v jakési nutné obraně či krajní nouzi.
13. Nebylo možné striktně odlišovat, co byly informace získané od klienta, aniž by je advokát ověřoval, a co byly advokátem ověřené informace. Cílem procesního podání nebylo demonstrovat rozdílnost názorů advokáta a jeho klienta, ale obhajoba stanoviska klienta.
14. *D. Nesprávnost hodnocení jednání žalobce jako porušení presumpce neviny*
15. Podle žalobce nemohlo být jeho jednání kvalifikováno jako osočení bez závažného důvodu. Žalobce doložil dostatek důkazních prostředků, z nichž plynulo, že měl závažný důvod pro hodnocení jednání protistrany v civilním řízení, vycházel přitom z objektivních pokladů. Zásada presumpce neviny nepokrývá hodnotící soudy, pokud je možné na základě objektivních podkladů určité jednání hodnotit jako trestné.

16. *E. Absence materiálního znaku kárného provinění § 32 odst. 2 ZA*
17. Žalobce dále poukazoval na to, že kárným proviněním je jen závažné nebo opětovné zaviněné porušení povinností advokáta. Hodnocení závažnosti ani jedno rozhodnutí neobsahovalo (viz výše). Žalovaný měl přihlídnout k významu chráněného zájmu, ale k následkům skutku, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k osobě kárně obviněného a míře jeho zavinění, přičemž hodnocení nebylo možné spojit pouze s jediným kritériem (srovnej *rozsudek NSS ze dne 25. 11. 2020, č. j. 9 As 77/2020 – 19*). Žalovaný nevzal v potaz, že výroky byly uvedeny v rámci civilního soudního řízení mezi týmiž účastníky zastoupenými týmiž zástupci. Uvedené bylo nutno odlišit od situace, kdy by byl jiný advokát osočen veřejně (např. v médiích).
18. *Ve třetím žalobním bodě* žalobce namítal nedostatečné a nesprávné zjištění skutkového stavu pro rozhodnutí ve věci s tím, že doložil písemné listiny, jež měly prokázat, že se kárného provinění nedopustil. Žalovaný však tyto listiny jako důkaz neprovedl a nezabýval se jimi.
19. *Ve čtvrtém žalobním bodě* žalobce tvrdil porušení zásady legitimního očekávání v tom, že žalovaná se odchýlila od své rozhodovací praxe (viz výše).
20. *V pátém žalobním bodě* žalobce namítal dvojí standard postupu žalované, když v kárném řízení s Mgr. XX se žalovaný spokojil s pouhým popřením obsahu listin založených ve spise.
21. Žalobce žádal, aby soud žalobou napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

22. V písemném vyjádření k žalobě žalovaný uváděl obdobně jako v odůvodnění svého rozhodnutí a dále uvedl, že po skutkové stránce není mezi účastníky sporu o tom, že v rámci soudního řízení ve věci péče o nezletilé žalobce uvedl v písemném vyjádření ze dne 16. 4. 2020 pasáže obsažené ve výroku prvostupňového rozhodnutí.
23. Hodnocení jednání žalobce považoval za stručné, ale přesto výstižné, srozumitelné a přezkoumatelné. V rozhodnutích žalovaného, na která žalobce odkazoval, žalovaný nedospěl k závěru, že by kárně obvinění neporušili povinnosti stanovené právním či stavovským předpisem; jejich jednání však nedosahovala intenzity kárného provinění podle § 32 odst. 2 ZA. Z hodnocení jednání žalobce je zřejmé, v čem bylo spatřeno naplnění materiální stránky kárného provinění.
24. Žalovaný poukázal na o, že žalobce vyjádření sepsal a podal k soudu více než sedm měsíců před zahájením trestního stíhání Mgr. XX, jeho vyjádření by však bylo protiprávní i kdyby jej sepsal až po jeho zahájení. Trestní stíhání JUDr. XX pak nebylo zahájeno vůbec. Zdůraznil, že na projevy advokátů jsou kladeny vyšší nároky v profesním i soukromém životě.
25. Konstatoval, že žalobce v pozici advokáta neměl v souladu s § 16 odst. 1 ZA splnit pokyn svého klienta, který byl v rozporu s právním nebo stavovským předpisem. Pokud klient přes poučení žalobce trval na splnění pokynu porušujícího právní nebo stavovský předpis, byl dán důvod k výpovědi smlouvy o poskytování právních služeb advokátem. K tomu žalovaný poukázal na § 16 odst. 2 ZA, který stanoví povinnost využívat všech zákonných prostředků, nikoli nezákonných.
26. Žalovaný žádal, aby soud žalobu zamítl.

IV. Replika žalobce

27. V replice k vyjádření žalovaného žalobce uvedl, že důvod nepřezkoumatelnosti spatřuje v absenci posouzení znaku závažnosti, nikoli ve stručnosti. Z odůvodnění rozhodnutí totiž není patrné, jak došlo k naplnění materiálního znaku skutkové podstaty kárného provinění. Absence vyhodnocení významu a míry závažnosti chybných či neprofesionálních jednání advokáta v rámci poskytované služby je důvodem pro zrušení rozhodnutí o kárné odpovědnosti pro nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů. K tomu žalobce odkázal na rozsudek Městského soudu v Praze (dále jen „MS“) ze dne 25. 11. 2005, č. j. 9 Ca 64/2004 – 45. Při posouzení znaku závažnosti je pak v souladu

s rozsudkem NSS ze dne 25. 7. 2019, č. j. 9 As 155/2018 – 48, nutné přihlédnout i k okolnostem, za nichž bylo kárné provinění spácháno.

28. Argument žalovaného ohledně konečných rozhodnutí v žalobcem odkazovaných rozhodnutí ČAK považoval za irrelevantní a upozornil, že se žalovaný v rozporu s odkazovanými rozhodnutími odmítl zabývat posouzením toho, zda byly dány závažné důvody ke vznesení výroků, zda měl dostatek konkrétních a prokazatelných poznatků, a zda byly vědomě nepravdivé. K tomuto žalobce dále odkázal na rozhodnutí žalované ze dne 9. 1. 2014, sp. zn. K 28/2013.
29. Dle žalobce žalovaný nezhodnotil dostatečně situaci, za níž bylo k vyjádření ze dne 16. 4. 2020 přistoupeno. Výklad žalovaného znamená, že se proti závadnému jednání kolegů advokátů nemůže klient žalobce ohradit do doby, dokud by nebyli pravomocně odsouzeni za trestný čin.
30. Podle obsahu repliky žalobce setrval na svém procesním návrhu.

V. Posouzení věci Městským soudem v Praze

31. Při ústním jednání účastníci setrvali na svých stanoviscích.
32. Zástupce žalobce zejména zdůraznil nedostatečně zjištěný skutkový stav, a to přesto, že je ve správním spise řada důkazů, které žalobce vedly k jednání, jež bylo posouzeno jako kárné provinění. K tomu poukázal na stanovisko kárného žalobce v kárném řízení klienta žalobce, dle něž mohlo být dané jednání vnímáno jako vydírání. Zdůraznil, že nebyla zkoumána závažnost osočení, nebyly provedeny důkazy k takové závažnosti, nebyla zohledněna jiná rozhodnutí žalovaného, zejména rozhodnutí, které se týkalo osočení ve veřejných sdělovacích prostředcích. Žalobou napadené rozhodnutí považoval v tomto rozsahu za nepřezkoumatelné. Dále poukázal na to, že jednání žalobce nevyvolalo žádné následky, neboť bylo učiněno o v civilním řízení, tedy nikoli veřejně. Nakonec v civilním řízení došlo k dohodě a mělo tak spíše dopad pozitivní.
33. Zástupce žalovaného zdůraznil, že šlo o formulaci ve vyjádření ze 16. 4. 2020 a dále odkazoval na konkrétní body žalobou napadeného rozhodnutí ve vztahu k argumentaci žalobce. Měl za to, že vyjádření žalobce bylo zcela nepřiměřené. Připustil, že je napadené rozhodnutí stručné, ale ve spojení s prvostupňovým rozhodnutím tvoří jeden celek. Poukázal na to, že o kárném provinění rozhoduje 70 lidí, ale lze předpokládat, že mají cit pro to, aby posoudili, zda je jednání kárným proviněním či nikoli.
34. Soud k návrhu žalobce provedl důkaz kárným rozhodnutím kárného senátu kárné komise ČAK ze dne 29. 11. 2013 ve věci sp. zn. K 51/2013, dle které byl kárně obviněný zproštěn kárné žaloby, vinící jej z toho, že se nedokázal zdržet kritiky na adresu jiného advokáta ve veřejných sdělovacích prostředcích a osočoval jej způsobem, který je v rozporu s pravidly profesionální etiky. Z odůvodnění tohoto rozhodnutí vyplývá, že kárný senát hodnotil výroky kárně obviněného ve všech souvislostech a připustil, že je sice není možno považovat za vhodnou formu obrany proti předchozímu osočování ze strany jiného advokáta, měl lépe volit slova a po formální stránce bylo možno dospět k závěru, že došlo k porušení zákona o advokacii a stavovských předpisů, ale s ohledem na všechny okolnosti nepovažoval toto porušení za tak závažné, aby naplnilo ustanovení § 32 odst. 2 zákona o advokacii. Dále soud důkaz protokolem o jednání kárného senátu ČAK ze dne 2. 7. 2021 ve věci sp. zn. K-103/2020 (poznámka soudu-klient žalobce), z jehož obsahu vyplývají skutkové okolnosti soukromoprávního sporu, v rámci jehož řešení se žalobce dopustil jednání, které mu kladeno v nyní projednávané věci za vinu. V daném protokolu jsou zaznamenány výpovědi svědků a provedení listinných důkazů, závěrečné návrhy, výrok prvostupňového orgánu, týkající se stejného vyjádření ze dne 16. 4. 2020 s uložením pokuty ve výši 10 000 Kč a nákladů řízení, přičemž podle sdělení zástupců účastníků řízení byl následně klient žalobce kárného obvinění zproštěn. Dále soud vedl důkaz rozhodnutím odvolacího kárného senátu odvolací kárné komise žalované ze dne 9. 1. 2014 ve věci sp. zn. K 28/2013, kterým bylo zrušeno prvostupňové rozhodnutí ČAK, jímž byl kárně obviněný viněn z projevu ve veřejných sdělovacích prostředcích v rozporu se zákonem o advokacii a pravidlech profesionální etiky. Odvolací senát ČAK v této věci

dospěl k závěru, že by kárně obviněný porušil tyto povinnosti až v případě ze zjištění, že znevažující výrok na adresu jiného advokáta pronesl při vědomí jeho nepravdivosti, nebo že jej pronesl aniž byl klientem zproštěn povinnosti mlčenlivosti, aby uzavřel, že prohlášení kritických projevů nelze bez zjištění konkrétního porušení právních a stavovských předpisů akceptovat. Soud rovněž provedl důkaz listinou rozhodnutím ČAK ze dne 24. 4. 1998 ve věci sp. zn. K 3/97 zveřejněném v Bulletinu advokacie, zvláštní číslo březen 2001 na str. 47 až 50 a 53, z jehož právní věty vyplývá, že „osočování jiného advokáta bez závažného důvodu, k němuž chybí dostatek konkrétních prokazatelných poznatků, je v rozporu s pravidly profesionální etiky. Pokud k takovému postupu advokát dá příkaz sám klient, je advokát povinen takový příkaz odmítnout a klienta o tom přiměřeně poučit“. V tomto řízení byl kárně obviněný uznán vinným právním rozbořem, o kterém věděl, že bude dán k dispozici orgánům činným v trestní řízení. V něm uvedl při hodnocení možné trestní odpovědnosti jiného advokáta, že je zřejmé s ohledem na jiné okolnosti, že bude dán důvod koluzní vazby, ačkoli konkrétní skutečnosti, svědčící pro důvodnost tohoto závěru, neměl k dispozici. Za to mu bylo uloženo písemné napomenutí. Ostatní navržené důkazní prostředky jsou součástí správního spisu, z něhož soud při přezkumu napadeného rozhodnutí vychází, jejich provedení by tak bylo nadbytečné.

35. Mezi účastníky nebyl sporný skutkový stav, soud jej proto ověřil z obsahu spisového materiálu a přistoupil k vypořádání žalobních bodů.
36. K námitce nepřezkoumatelnosti (první žalobní bod):
37. Jak opakovaně judikovaly správní soudy, zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno vadám správních rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů (či pro nesrozumitelnost) skutečně nelze správní rozhodnutí meritorně přezkoumat.
38. Rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů tehdy, jestliže se správní orgán nevypořádá se všemi odvolacími námitkami (srovnej *rozsudek NSS ze dne 19. 12. 2008, č. j. 8 Afs 66/2008 - 71*). NSS ve své konstantní judikatuře dospěl k závěru, že je povinností odvolacího správního orgánu přezkoumat napadené rozhodnutí v kontextu všech odvolacích důvodů a vypořádat se s nimi (srovnej např. *rozsudek NSS ze dne 25. 11. 2009, č. j. 7 Afs 116/2009 - 70*). Nevypořádá-li se správní orgán v rozhodnutí o odvolání se všemi odvolacími námitkami, zatíží tím své rozhodnutí nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů. Tuto vadu nelze zhojit vyvrácením odvolacích námitek ve vyjádření k žalobě, příp. v kasační stížnosti (srovnej *rozsudky NSS ze dne 23. 7. 2008, č. j. 3 As 51/2007 - 84, a ze dne 19. 12. 2008, č. j. 8 Afs 66/2008 - 71*). Pokud soud dospěl k závěru o nepřezkoumatelnosti rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s., uvede pouze důvody, v nichž tuto nepřezkoumatelnost spatřuje, další žalobní námitky již nepřezkoumává (srov. *rozsudek NSS ze dne 8. 3. 2005, č. j. 3 As 6/2004 - 105, publikovaný pod č. 617/2005 Sb. NSS*). Nepřezkoumatelnost správního rozhodnutí je pojmově spjata se soudním přezkumem takového rozhodnutí. K tomu, aby soud takový závěr učinil, není zapotřebí, aby žalobce nepřezkoumatelnost namítal, dojde-li soud k závěru, že napadené správní rozhodnutí je nepřezkoumatelné, zruší je, aniž se žalobcovými námitkami musí věcně zabývat (viz *rozsudek NSS ze dne 9. 6. 2004, č. j. 5 A 157/2002 - 35, publikovaný pod č. 359/2004 Sb. NSS*).
39. Soud podotýká, že odvolací orgán dostojí své přezkumné povinnosti i tak, že pouze doplní odůvodnění prvostupňového rozhodnutí. Naopak mezery v odůvodnění rozhodnutí o odvolání mohou být vyplněny odůvodněním prvostupňového rozhodnutí, které tvoří z hlediska soudního přezkumu jeden celek s rozhodnutím o odvolání (srov. *rozsudek NSS č. 6 As 161/2013-25*).
40. Za nepřezkoumatelné nelze považovat rozhodnutí pouze proto, že obsahuje stručné a krátké vypořádání se s námitkami, případně odůvodnění postupu správního orgánu. Skutečnost, že hodnocení jednání žalobce je obsaženo jen v jednom odstavci, nemusí být nezbytně důvodem nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů.

41. Je však skutečností, že napadené a ani prvostupňové rozhodnutí v nyní projednávané věci nikterak neodůvodňují závažnost tvrzeného kárného provinění. K tomu soud poukazuje na § 32 odst. 2 ZA, dle kterého je kárným proviněním závažné nebo opětovné zaviněné porušení povinností stanovených advokátovi nebo advokátnímu koncipientovi tímto nebo zvláštním zákonem s výjimkou zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu nebo stavovským předpisem.
42. Závažnost kárného provinění je přitom nutno poměřovat následkem chování advokáta ve vztahu ke klientovi, soudům a jiným orgánům, advokacii, veřejnosti a způsobilostí závažného chování advokáta poškodit advokátní stav (In: SEDLATÝ, Bohuslav. § 32 [Kárné provinění]. In: SVEJKOVSKÝ, Jaroslav, VYCHOPEN, Martin, KRYM, Ladislav, PEJCHAL, Aleš a kol. *Zákon o advokacii. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 231*). Pokud kárné rozhodnutí neobsahuje vyhodnocení významu a míry závažnosti jednání, jímž se měl advokát dopustit kárného provinění, jedná se o rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů (srovnej *například rozhodnutí MS ze dne 25. 11. 2005, sp. zn. 9 Ca 64/2004 – 45*). Při posouzení znaku závažnosti ve smyslu § 32 odst. 2 ZA je třeba přihlédnout k významu chráněného zájmu, k následkům skutku (ve vztahu ke klientovi, dalším osobám i advokátnímu stavu), k okolnostem, za nichž byl spáchán, k osobě kárně obviněného a míře jeho zavinění [přiměřeně srov. § 24 odst. 2 vyhlášky č. 244/1996, kterou se podle zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, stanoví kárný řád (advokátní kárný řád)], přičemž hodnocení nelze spojit pouze s jediným kritériem (srovnej *rozsudek NSS č. j. 9 As 155/2018 - 48, odstavce 35 a 37; nebo rozsudek MS č. j. 9 Ad 3/2015 - 90, odstavec 59*).
43. Jak ostatně vyplývá i z rozhodnutí žalovaného o kárné odpovědnosti advokátů, ojedinělá a nezávažná porušení nejsou kárným proviněním (srovnej *rozhodnutí žalované sp. zn. K 5/1998*).
44. Hodnocení závažnosti v souladu se shora uvedenými požadavky v napadeném (a prvostupňovém) rozhodnutí však absentuje. Z žalobou napadeného rozhodnutí není zřejmé, v čem je spatřována závažnost jednání, které je dáváno žalobci za vinu. Žalobce přitom v odvolání namítal, že se mj. nemohl dopustit vědomě nepravdivého výroku, že prvostupňové rozhodnutí odporuje rozhodovací praxi žalované, a že nebyl dostatečně, resp. byl nesprávně zjištěn skutkový stav.
45. S námitkou, že rozhodnutí odporuje rozhodovací praxi žalované, se napadené rozhodnutí nevypořádává vůbec. Pokud žalobce konkrétně namítal, že v obdobných věcech rozhodoval žalovaný jinak, měl se žalovaný i k tomuto vyjádřit. Ničeho takového však neučinil, proto i v tomto rozsahu zatížil své rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů. Jestliže se pak až ve vyjádření k žalobě žalovaný vyjadřuje ke konkrétním rozhodnutím, na něž žalobce odkazoval v podaném odvolání, nelze tím uvedenou vadu zhojit.
46. S ostatními odvolacími námitkami se z velké části žalovaný vypořádává tvrzením, že pro rozhodnutí o kárné odpovědnosti postačovalo vyjádření ze dne 16. 4. 2020 a skutečnost, že neexistovalo rozhodnutí o tom, že ve vyjádření jmenovaní advokáti spáchali trestný čin. Takové vypořádání odvolacích bodů soud považuje za zcela nedostatečné, zvláště když žalovanému muselo být známo *rozhodnutí MS ze dne 25. 11. 2005, sp. zn. 9 Ca 64/2004 – 45* (viz výše).
47. Lze tak shrnout, že žalobou napadené (ani prvostupňové) rozhodnutí nesplňuje zákonné požadavky, tj. neodůvodňují závažnost skutku, pro něž má být žalobce kárně odpovědným (srovnej *rozhodnutí MS ze dne 25. 11. 2005, sp. zn. 9 Ca 64/2004 – 45*), a s odvolacími námitkami žalobce se blíže nevypořádávají (a to ani implicitně). Obě rozhodnutí jsou tak zatížena vadou nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů dle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.
48. Námitka je důvodná.
49. Soud se dále zabýval dalšími námitkami žalobce, neboť vztahuje-li se důvod nepřezkoumatelnosti jen k některým z více navzájem oddělitelných skutkových a právních otázek, a má-li řešení ostatních otázek význam pro další řízení a rozhodnutí ve věci, soud ostatní oddělitelné skutkové nebo právní otázky přezkoumá (srov. *usnesení rozšířeného senátu NSS č. j. 7 Afs 212/2006-74*).

50. K námitce odchýlení se od ustálené rozhodovací praxe (druhý žalobní bod, písm. A), a k námitce porušení zásady legitimního očekávání (čtvrtý žalobní bod):
51. K těmto námitkám se nelze blíže vyjádřit, resp. nelze učinit závěr o její (ne)důvodnosti. Jak uvedeno výše, v napadeném rozhodnutí zcela absentuje posouzení závažnosti jednání žalobce, ani zda došlo k odchýlení od ustálené rozhodovací praxe žalovaného. Žalovaný v napadeném (ani prvostupňovém rozhodnutí) blíže neodůvodňuje závažnost jednání žalobce, ani v porovnání s ostatními jím rozhodovanými případy. Soud proto, i s ohledem na výše provedené důkazy, pouze uvádí:
52. Jak vyplývá z rozhodnutí žalovaného ve věci sp. zn. K 3/97, je osočování jiného advokáta bez závažného důvodu, k němuž chybí dostatek konkrétních a prokazatelných poznatků, v rozporu s pravidly profesionální etiky. Podle stanoviska soudu se žalovaný měl blíže zabývat tím, zda na straně žalobce k osočení jiného advokáta existovaly závažné důvody, a zda měl žalobce dostatečné a prokazatelné poznatky pro svá tvrzení, a to i s přihlédnutím k samotné povaze soukromoprávního sporu (opatrovnické řízení), který je již svým samotným charakterem obvykle sporem naplněným emocemi zúčastněných stran. Stejně tak byl žalovaný povinen se s ohledem na § 32 odst. 2 ZA zabývat závažností jednání žalobce (srovnej *rozhodnutí MS ze dne 25. 11. 2005, sp. zn. 9 Ca 64/2004 – 45*). Jestliže žalobce konkrétně namítal, že v obdobných věcech rozhodoval žalovaný jinak, nebo že rozhoduje nepřiměřeně, měl se žalovaný i k tomuto vyjádřit a náležitě vysvětlit, proč případně rozhodl v obdobné věci odlišně. Ničeho takového žalovaný neučinil.
53. Rozhodnutí žalovaného, které by skutečně odporovalo jeho rozhodovací praxi, aniž by odklon od rozhodovací praxe odůvodnil, by bylo porušením zásady legitimního očekávání. Jelikož však není zřejmé, zda k odklonu od rozhodovací praxe žalovaného došlo, byl by tento závěr předčasný.
54. K námitce, že nedošlo k vědomě nepravdivému osočení, k nesprávnosti vyhodnocení okolností, při nichž došlo ke skutku, nesprávnost hodnocení jednání žalobce jako porušujícího presumpci neviny, absence materiálního znaku kárného provinění (druhý žalobní bod, písm. B, C, D, E); k námitce, že byl nedostatečně a nesprávně zjištěn skutkový stav (třetí žalobní bod):
55. Podle čl. 11 odst. 1 věty první etického kodexu advokát nesmí jiného advokáta osočovat a nesmí proti němu zahájit právní spor bez závažného důvodu.
56. Podle čl. 4 odst. 3 etického kodexu projevy advokáta v souvislosti s výkonem advokacie jsou věcné, střízlivé a nikoliv vědomě nepravdivé.
57. Napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné i v těchto ohledech, a stejně tak je zatíženo vadou, která mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí o věci samé. Z rozhodnutí žalovaného ve věci sp. zn. K 3/97 vyplývá, že osočování jiného advokáta bez závažného důvodu, k němuž chybí dostatek konkrétních a prokazatelných poznatků, je v rozporu s pravidly profesionální etiky. Žalovaný však žalobcem navržené důkazy neprovedl. Z jím provedených důkazů však nemohl jakkoli posoudit, zda se skutečně jednalo o osočování, pokud ano, zda k tomu měl žalobce závažný důvod a zda jeho tvrzení byla vědomě nepravdivá.
58. Podle § 35e odst. 2 ZA nestanoví-li tento zákon nebo kárný řád něco jiného nebo nevyplývá-li něco jiného z povahy věci, použijí se v kárném řízení přiměřeně ustanovení trestního řádu. Kárný řád a ani ZA k nárokům na zjištění skutkového stavu mlčí.
59. Podle § 2 odst. 5 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád (dále jen „TR“) pak žalovaný měl zjistit skutkový stav věci, tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro jejich rozhodnutí.
60. Je skutečností, že žalovaný nemusel provést všechny žalobcem navržené důkazní prostředky; stačilo provedení pouze těch, jež by žalovanému umožnily náležitě zjistit skutkový stav věci tak, aby mohl posoudit závažnost skutku, pro nějž má být žalobce kárně odpovědným.

61. Jak vyplývá z *rozsudku NSS ze dne 25. 11. 2020, č. j. 9 As 77/2020 – 19*, při posouzení znaku závažnosti ve smyslu § 32 odst. 2 ZA je třeba přihlídnout k významu chráněného zájmu, k následkům skutku (ve vztahu ke klientovi, dalším osobám i advokátnímu stavu), k okolnostem, za nichž byl spáchán, k osobě kárně obviněného a míře jeho zavinění [přiměřeně srov. § 24 odst. 2 vyhlášky č. 244/1996, kterou se podle zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, stanoví kárný řád (advokátní kárný řád)], přičemž hodnocení nelze spojit pouze s jediným kritériem (srovnej rozsudek NSS č. j. 9 As 155/2018 - 48, odstavce 35 a 37; nebo rozsudek MS č. j. 9 Ad 3/2015 - 90, odstavce 59).
62. Žalovaný provedl dokazování vyjádřením ze dne 16. 4. 2020 a dále zjištěním, že neexistovalo rozhodnutí soudu o tom, že ve vyjádření jmenovaní advokáti spáchali trestný čin. Lze souhlasit se závěrem žalovaného, že kárný senát provedl dokazování dostatečně ke zjištění toho, zda se skutek stal. K okolnostem, za nichž byl skutek spáchán, k osobě žalobce, k míře jeho zavinění a případně dalším rozhodným skutečnostem však žalovaný žádné dokazování neprovedl. Jediné, co tak mohl žalovaný na základě provedeného dokazování posoudit je, že se skutek stal; takovéto posouzení je však pro rozhodnutí o kárné odpovědnosti advokáta nepostačující. Zcela totiž absentují zjištění týkající se toho, zda ze strany žalobce mohlo dojít k vědomě nepravdivému osočení jiného advokáta (advokátů), jaká je závažnost jednání žalobce (resp. zda je jeho jednání, pro něž byl kárně stíhán, dostatečně závažné pro to, aby založilo jeho kárnou odpovědnost), a to s přihlédnutím k významu chráněného zájmu, k následkům skutku (ve vztahu ke klientovi, dalším osobám i advokátnímu stavu), k okolnostem, za nichž byl spáchán, k osobě kárně obviněného a míře jeho zavinění (srovnej *rozsudek NSS ze dne 25. 11. 2020, č. j. 9 As 77/2020 – 19*). Žalovaný tedy nemohl náležitě posoudit, zda vůbec došlo k osočení advokáta ve smyslu čl. 11 odst. 1 ve spojení s čl. 4 odst. 3 etického kodexu. Nemohl posoudit míru zavinění žalobce a okolnosti, za nichž mělo ke skutku, který měl založit kárnou odpovědnost žalobce, dojít. Ohledně tvrzení o porušení presumpce neviny žalobcem z provedených důkazů nemohl být žalovaný schopen náležitě posoudit, zda se nejednalo o expresivní hodnotící soud založený na důvodných podkladech.
63. Žalovaný nemohl ani náležitě zkoumat a shledat, zda byl naplněn materiální znak kárného provinění, tj. *závažné zavinění porušení povinností advokáta* ve smyslu § 32 odst. 2 ZA, když nezjistil všechny skutečnosti nezbytné pro posouzení závažnosti jednání žalobce (ve smyslu *rozsudku NSS ze dne 25. 11. 2020, č. j. 9 As 77/2020 – 19*).
64. Žalovaný (ani kárný senát) tak skutkový stav nezjistil náležitě a vyžaduje zásadní doplnění; nepostačuje totiž vyjít pouze ze zjištění, že žalobce jako advokát sepsal 16. 4. 2020 vyjádření, v němž byl jiný advokát (advokáti) obviněn z páčání trestné činnosti, a z toho, že žádné pravomocné rozhodnutí soudu o tom, že ve vyjádření označený advokát (advokáti) spáchal(i) trestný čin, v rozhodném období nebylo vydáno. Žalovaný musí mj. také zkoumat i okolnosti opatrovnického řízení, v jehož rámci mělo dojít ke spáchání skutku, jež měl založit kárnou odpovědnost žalobce. Také musí zkoumat, zda některé okolnosti, předcházející uvedenému opatrovnickému řízení, nemají dopad na posouzení závažnosti jednání žalobce. Okolnosti, které uvádí žalobce, jak ve svém odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí, tak v žalobě proti napadenému rozhodnutí, mohou mít přitom vliv na posouzení (nejen) závěru o závažnosti jeho jednání.
65. Soud nemá činnost správního orgánu nahrazovat, a proto je zásadně oprávněn dokazování jen doplňovat; doplnění dokazování soudem nemá být zásadní či ve větším rozsahu. Soud proto provedl jako nezbytné pro své závěry jen výše uvedené důkazy, ve správním spise je ale dále založeno velké množství dalších listinných důkazních prostředků, které žalovaný neprovedl. Tyto listinné důkazy přitom mohou být zásadní pro posouzení nejen toho, zda se jednalo o osočení jiného advokáta, ale také závažnosti jednání žalobce. Žalovaný tak musí komplexně zkoumat veškeré okolnosti týkající se skutku, který má založit kárnou odpovědnost žalobce, a to i skutečnosti jemu přecházející, mohou-li mít vliv na posouzení závažnosti skutku. K řádnému posouzení skutku

je však nezbytné skutkový stav doplnit, a to nejen o listiny založené ve správním spise, ale je také třeba důkladně zvážit, zda neprovést výslechy jednotlivých aktérů.

66. Teprve na základě náležitě zjištěného skutkového stavu po doplnění dokazování bude mít žalovaný dostatek podkladů pro posouzení věci a své závěry náležitě, přesvědčivě a přezkoumatelně odůvodnit.
67. Námitky jsou důvodné.
68. *K námitce dvojího standardu postupu žalované (pátý žalobní bod):*
69. Stran této námitky nepřisluší soudu se vyjádřit. Uvedené se týká postupu žalovaného v jiném řízení, nesouvisející s přezkumem žalobou napadeného rozhodnutí (byť se má jednat o řízení o kárné odpovědnosti advokáta, který byl ve vyjádření ze dne 16. 4. 2020 označen). Pro blízkost této žalobní námitky s tvrzením o nedostatečně zjištěném skutkovém stavu věci a nerespektováním správní praxe žalovaného však soud dodává, že pokud žalobce poukazuje na to, že v jiném, avšak obdobném řízení žalovaný postupuje odlišně, musí se i s tímto tvrzením žalobce žalovaný v rozhodnutí podrobně a výstižně vypořádat.

VI. Závěr

70. Ze shora uvedených důvodů soud žalobou napadené rozhodnutí pro procesní vady postupem podle ustanovení § 78 odst. 1, 4 s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Právním názorem soudu ve zrušujícím rozsudku je žalovaný vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). V dalším řízení žalovaný naznačeným směrem doplní zjištěný skutkový stav. Na základě těchto zjištění se bude zabývat a závažností kárného provinění a jeho intenzitou a uváží, zda se vůbec jedná o kárné provinění ve smyslu § 32 odst. 2 zákona o advokacii, či o méně závažné porušení podle odst. 5 téhož zákona, nebo zda se vůbec nejedná o kárné provinění a je na místě žalobce kárné žaloby zprostit. Pokud přistoupí k uložení kárného opatření, bude se zabývat jednotlivými kritérii tak, jak je vymezuje ustanovení § 24 odst. 2 kárného řádu.. Bude se rovněž zabývat dalšími rozhodnutími v obdobných věcech nejméně těmi, které žalobce označil v odvolání a těmi, které byla provedena v řízení před soudem jako důkaz. Uváží tedy veškeré okolnosti v soukromoprávní věci, tj. opatrovnického sporu, při němž žalobce vytýkané jednání učinil, a zohlední i pozici druhé strany tohoto opatrovnického sporu a důvody, pro které bylo vyjádření ze dne 16. 4. 2020 učiněno. Vezme přitom v úvahu i citové zabarvení a emoce, které se při tomto typu jednání nezřídka dějí, nepomine tedy všechny okolnosti průběhu a vývoje tohoto soukromoprávního řízení. Nepomine ani do jaké míry přispělo stanovisko, resp. procesní postoj druhé strany opatrovnického řízení (i) prostřednictvím právního zastoupení matky. Své závěry přitom žalovaný pečlivě odůvodní, aby mohly být předmětem případného následného přezkumu soudem.
71. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce byl ve sporu plně úspěšný, soud mu proto přiznal právo na náhradu nákladů v řízení, které jsou v tomto případě tvořeny zaplaceným soudním poplatkem ve výši 3000 Kč a náklady právního zastoupení za tři úkony právní služby po 3 100 Kč (§ 11 odst. 1 písm. a), d) Vyhlášky č. 177/1996 Sb., dále jen „advokátní tarif“), třikrát režijní paušál po 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu) a DPH, jehož je zástupce žalobce plátcem, tedy celkem 15 342 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 22. listopadu 2023

JUDr. Ivanka Havlíková, v. r.
předsedkyně senátu